

Les penyores de la vida

Un innocent joc de penyores en un col·legi de monges entre cinc internes adolescents, l'estiu del 1950, va acabar amb l'expulsió de quatre noies i un càstig més greu per a l'òrfena que havien acollit al convent. Les proves del joc i les penyores que havien de complir si fallaven eren massa complicades per a unes noies que feia ben poc que havien deixat de ser nenes. D'aquí el terratrèmol que va provocar el brusc final del divertit joc.

La líder de la colla i directora del joc era l'Olga, que no es cansava d'humiliar la seva germana bessona Marta, a més de mantenir una autoritat moral sobre les altres dues internes, la Nina i la Lolita. Les quatre, filles de famílies benestants, acceptaven a la seva colla la Júlia, la noia orfe que les servia en la vida diària. A canvi, elles l'acceptaven en les seves trapelleries. L'Olga va decidir que, com a penyora, la Júlia havia de portar un manyoc de cabells d'en Vicentet, un adolescent una mica més gran. Les monges el van acollir quan era un nadó abandonat a la porta del convent, amb un grau elevat de deficiència mental; vivia en una barraca adossada a l'edifici. La Júlia no va tornar i les monges van expulsar les quatre noies sense contemplacions.

Les cinc adolescents tornen al relat al cap de 31 anys. A l'Olga, amb cinc fills d'un marit dotze anys més gran que ella, que gairebé no veu mai, se li acut fer una trobada amb les companyes de l'internat. Vol saber com va acabar aquell joc i com ha evolucionat la vida de cadascuna.

La més fàcil de localitzar és la seva germana bessona, la Marta, escriptora de novel·les per vocació, que triomfa a la ràdio amb un programa de cuina i que està a

punt d'obrir un restaurant. Li costa més trobar la Lolita, ara ja Lola, professora de piano que està embarassada i a punt de parir, i a la Nina, amb dos fills ja grans, que es vanta d'haver tingut molts amants. No sap com trobar la pobra Júlia, però s'assabenta que és diputada al Parlament de Madrid, que va tenir una actitud heroica el 23-F i que és una de les ponents de la llei de divorci a punt de ser aprovada.

Queden per sopar totes cinc el dia d'obertura del nou restaurant de la Marta. La Júlia avisa que arribarà tard. Cau una

tempesta que les deixa a les fosques. Amb poca llum, es proposen començar una altra vegada el joc de les penyores per foragitar fantasmes passats. L'obscuritat, els llamps i trons de fora i les ganes de desfogar-se gràcies a l'alcohol permetran que totes expliquin amb pèls i senyals la seva experiència i la relació que van tenint certs esdeveniments en les vides pròpies i en les de les seves companyes. Les històries reals i les inventades, amb molts punts comuns, cuinen un sucós plat narratiu ple de situacions estrafolàries que remouen les entranyes més sentimentals de cadascuna.

Amb aquesta novel·la, que va guanyar el premi Nadal, Care Santos retrata una generació de dones que s'ha hagut d'enfrontar al canvi vivencial més gran de la societat i que ha marcat profundament la seva existència. I ho fa amb un llenguatge viu, planer, amb diàlegs a dojo i molta ironia. I amb unes protagonistes que vomiten les penes, enveges, traïcions i fracassos amb sinceritat i, alhora, hipocresia. Amb veritats torbadores envoltades de mentides que les volen endolcir i que han assimilat com a veritat. Les penyores de la vida han sortit massa carregoses.

La trobada accidental de la Júlia en el tram final del relat, amb una sorprenent història personal que afegirà més tensió a les altres protagonistes, arrodoneix un relat que va convertint Care Santos en una escriptora de referència a la nostra cultura. *Desig de xocolata* i *Diamant blau* ja van remarcar una línia narrativa bastida amb històries ben tramades, personatges atractius, desenllaços sorprenents i explicades amb un llenguatge precís, culte i entenedor, una línia narrativa sòlida amb un futur esperançador. *

Care Santos va guanyar el darrer premi Nadal amb 'Mitja vida' PLANETA

MITJA VIDA
Care Santos
Premi Nadal
Editorial: Columna
Barcelona 2017
Pàgines: 400
Preu: 20,50 euros

Britànic com Morris i també fastiguejat perquè el viatge s'ha substituït pel turisme, Lawrence Osborne es plany que el món comenci a ser irreconeixible i fuig comes ajudau-me de les agències de viatges. N'està tip de quedar-se sense destinacions perquè el planeta s'ha convertit en una instal·lació turística global, i per això s'embrancha a *El turista desnudo* en una expedició a la jungla de Papua Nova Guinea, al Pacífic. Però abans d'arribar-hi farà parades per aclimatar-se: Dubai (amb un aeroport com una petita ciutat), Calcuta, les illes Andaman just després del tsunami, i Bangkok, com a gran destinació del turisme de salut, on va al dentista després d'anys de no fer-ho, es posa

Un indonesi durant el carnaval a Java AFP

a dieta i li fan una irrigació de còlon que desemboca en un dels capítols més espantosos d'aquest llibre erudit i sarcàstic.

Hipnotitzat per les exploracions de l'antropòloga nord-americana Margaret Lead als anys trenta a Papua Nova Guinea, Osborne s'apunta a una expedició per visitar els kombai, que viuen en cases als arbres, els quals se sorprenen quan els nouvinguts els expliquen que venen de més enllà de la selva perquè és un lloc que desconeixen. Després de l'espant de veure homes blancs, ràpidament els pregunten: "Us emboliquem la cigala?", amb un estoig de carbassa. Però Osborne refusa amb flegma britànica aquest dolorós acte de fraternitat. *

TRIESTE O EL SENTIDO DE NINGUNA PARTE
Jan Morris
Traducció: Lucía Barahona
Editorial: Gallo Nero, Madrid, 2017
Pàgines: 220
Preu: 19 euros

EL TURISTA DESNUDO
Lawrence Osborne
Traducció: Magdalena Palmer
Editorial: Gatopardo, Barcelona, 2017
Pàgines: 275
Preu: 20,95 euros